

TOWARZYSTWO MIŁOŚNIKÓW ZIEMI KORONOWSKIEJ

TEMATY *Koronowskie*

Rok X

PISMO REGIONALNE

Nr 2 (35) - 1998 r.

fot. WŁODZIMIERZ MOCZADŁO

Oto fragment ulicy Tucholskiej, od ul. Farnej w kierunku mostu na Brdzie.
Na fotografii autobus jadący do Tucholi, z prawej strony domki stojące tu na pewno od
więcej niż stu lat.
No i zachmurzone niebo
Tędy najbliższej do lasu, dokąd chodzą jesienią na grzyby ci, którzy nie mają "pojazdów na
kółkach".

Koronowianin uczestnikiem LA Mistrzostw Świata w Atenach

Krzysztof Byzdra - rocznik 1974. Pierwszy klub - to Bydgoski Klub Sportowy, gdzie przez ok. 5 lat trenował bieg na 400 m. Później AZS AWF Gdańsk i zmiana dystansu. Koronne konkurencje to 100 i 200 m, które doskonali już od czterech lat. Najlepsze wyniki to 10,46 na 100 m w trakcie mistrzostw Polski '97, podczas których zajął indywidualnie 4. miejsce oraz 21,38 na 200 m, co daje 4. 5 miejsce w Polsce.

Największe sukcesy to brązowy medal MP seniorów na 100 m i 4. miejsce na 200 m. W młodzieżowych MP - 2. miejsce w biegu na 100 m oraz 1. w sztafecie klubowej 4 x 100m. Jest to koronna konkurencja zawodników tego klubu, którzy są niepokonani w Polsce od kilku lat.

Uczestniczył w meczach międzynarodowych, jak Polska-Niemcy; w biegu na 100 m zajął trzecie miejsce indywidualnie. Brał też u-

dział w Pucharze Europy w Norwegii i w wielu innych międzynarodowych meczach, w tym także halowych. Największym osiągnięciem Krzysztofa Byzdy było zakwalifikowanie się do reprezentacji Polski na lekkoatletyczne Mistrzostwa Świata w Atenach w sztafecie 4x100 m. Był wprawdzie zawodnikiem tylko rezerwowym ale jako Koronowianin reprezentował barwy Polski. (Na zdjęciu, Krzysztof to ten z prawej, w czapeczce, w Atenach). Później była jeszcze Uniwersjada na Sycylii, w której uczestniczył w biegu na 200 m indywidualnie, przegrywając walkę o ćwierćfinał. W sztafecie 4x100 zajął z kolegami czwarte miejsce.

Aktualnie przygotowuje się do mistrzostw Europy w Budapeszcie oraz do mistrzostw Polski.

Marzenie Krzysztofa to uczestnictwo w Igrzyskach

Olimpijskich w Australii.

Niedługo stanie przed wyborem: kończy studia i będzie musiał zdecydować: czy pozostanie w Gdańsku, czy wróci i będzie reprezentował barwy Zawiszy Bydgoszcz.

Życzymy trafnego wyboru i samych sukcesów tak w sztafecie, jak i indywidualnie.

Grzegorz Myk

Zapaśnicy MLKS Korona

Sekcja zapasów w MLKS Korona działa od 1977r. a od 1995 r. sekcja zapasów kobiet. Dotychczasowi instruktorzy: Wiesław Kilian (1977-80 r.), Marian Buczkowski, Roman Gwizdała (1980-81r.) a od 1981 r. Mieczysław Szeliga, któremu pomaga Mirosław Piotrowski, były zawodnik s. zapaśniczej.

Koronowscy zapaśnicy występowali na każdej olimpiadzie sportowców wiejskich od 1980 r., zdobywając po kilka medali i zajmując I - II miejsca drużynowo.

Największy sukces odniosła Joanna Murawska, zdobywając mistrzostwo Polski w 1977 r. W tym samym roku w ogólnopolskim turnieju kwalifikacyjnym w Warszawie i Siedlcach zajmuje II i I miejsce. W 1998 r. na IV Ogólnopolskiej Olimpiadzie Młodzieży w Poznaniu zajęła IV miejsce. Zawodniczka jest uczennicą w koronowskiej szkole zawodowej, zapasy uprawia od 1995 r.

Po ostatnim spotkaniu w tenisie stołowym z liderem tabeli II ligi przegranym z MRKS Gdańsk różnicą tylko dwóch punktów (8:6) koronowska Korona zajęła II miejsce w 1998 r.

Ciekawy turniej

7 czerwca br. odbył się w Koronowie turniej uczniowskich klubów sportowych w zapasach - młodzików. Udział wzięło 7 drużyn, w tym dwie z Koronowa: MLKS "Korona", który wystawił 12 zawodników i zawodniczek oraz UKS "Walter" z SP nr 2 z 14-osobową reprezentacją. Oólem startowało 87 zawodników i zawodniczek.

W klasyfikacji klubowej Koronowo (2 kluby) zajęło 2 miejsce (101 pkt) za OSIR Świecie (103 pkt).

Miejscą zajęte przez naszych zawodników: I - Michał Szczukowski w kat. do 27 kg i Tomasz Mruk (do 32 kg), II - Paweł Kobylecki (do 53 kg), III - Dawid Waldoch (do 27 kg), Dawid Bona Bona (do 29 kg) Bartosz Czaplewski ((do 38 kg) i Rafał Mele (do 42 kg).

Dziewczęta: I - Monika Ziółkowska (do 32 kg), Monika Kamiń-

ska (do 37 kg), i Anna Sandomierz (do 57 kg), I I - Olimpia Gruca (do 30 kg), Edyta Danielewska (do 34 kg), Judyta Nowak (do 42 kg) i Justyna Deręgowska (do 57 kg), III - Elżbieta Pietrzak (do 37 kg). Monika Mele (do 40 kg) i Anna Łaszkowska (do 44 kg).

Mieczysław Szeliga

Koniec sezoenu

Z dorobkiem 41 pkt zakończyli seniorzy Victorii rozgrywki w klasie okręgowej - sezon 97/98. Ostatni mecz z Cuiawią Inowrocław rozegrany z Buszkowie zakończył się wynikiem bezbramkowym. Mimo zdobycia 7 pkt więcej w rundzie wiosennej miejsca w tabeli piłkarze nie zmienili. Zakończyli sezon na 11 pozycji, co pozwala na pozostanie w lidze okręgowej.

Piłkarze i działacze dziękują serdecznie wszystkim sponsorom za pomoc finansową i rzeczową. Szczególne podziękowania składają piłkarze-młodzicy starsi Przedsiębiorstwu Przemysłu Zboż-Młynarskiego w Bydgoszczy za zakupienie kompletnych strojów

Do zobaczenia na boisku w sierpniu w trakcie rozgrywek w zmodernizowanym systemie z VI ligą i "C" klasą. (gm)

Srebrny jubileusz Klubu "WIND"

14 kwietnia minęła 25. rocznica założenia "WINDU". Uroczystości z tym związane odbędą się 4 lipca br. Następnego dnia Klub zorganizuje regaty dla swych członków. 23 - 23 sierpnia "WIND" będzie organizatorem Okręgowych Regat "Bydgoskiej Operacji Żagiel" z okazji 25-lecia Klubu.

(gm)

"Orliki" Gogolinek

zakończyli rozgrywki w IV grupie B-klasy. Zdobycie 23 pkt i uplasowanie się na 7 miejscu w tabeli zapewniło im dalszy byt w tej klasie. Wyróżniającym się w trakcie sezonu zawodnikiem był "snajper" drużyny Adam Żubka. Sympatycznej drużynie i jej kierownictwu życzymy w następnej rundzie lepszych wyników. (wk)

Budżet roku 1998

Jakie zadania wykonane zostaną w mieście i gminie?

15 listopada 1997 r. złożyłem na ręce Pana Kazimierza Szewczyka, Przewodniczącego Rady Miejskiej w Koronowie, projekt budżetu na rok 1998. Radni nad tym projektem pracowali we wszystkich komisjach. Ostra dyskusja, walka o argumenty, wyjazdy w teren trwały 4 miesiące.

16 marca 1998 r. na sesji Rady Miejskiej przyjęto ostateczną wersję budżetu, który uchwałą został zatwierdzony do realizacji.

Po stronie dochodów budżet zamyka się kwotą 18.388.100 zł. Wydatki wyniosą 20.562.550 zł. Różnica zostanie pokryta z pożyczki z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie zaciągniętej na realizację inwestycji p.n. "Rozbudowa miejskiej oczyszczalni ścieków dla Koronowa".

Na jakie zadania zostały przeznaczone pieniądze:

1. realizację zadań w zakresie rolnictwa i leśnictwa (zadrzewienia),
2. utrzymanie Urzędu Miejskiego,
3. oświata i wychowanie,
4. kultura i sztuka,
5. zdrowie i opieka społeczna,
6. sport i turystyka,
7. ochrona p.pożarowa,
8. dotacja dla ZGKiM na realizację zadań z zakresu gospodarki komunalnej, mieszkaniowej, utrzymania zieleni, wodociągów i kanalizacji oraz dróg i ulic w mieście.

W 1998 r. wykonane zostaną między innymi:

- chodniki przy ul. Paderewskiego,
- parking przy dworcu PKS,
- parking przy Przychodni Zdrowia,
- chodnik na osiedlu 600-lecia,
- chodnik na osiedlu "za krawcami",
- ul. Bydgoska - odwodnienie,
- kładka w Byszewie,
- bieżące utrzymanie dróg i ulic,
- ulepszenie dróg gruntowych,

- droga w Łasku Wielkim,
- droga do cmentarza w Wierzchucinie - dokończenie.

W ramach inwestycyjnych przewiduje się:

- dofinansowanie telefonizacji wsi,
 - budowę III etapu wodociągu we wsi Tryszczyn,
 - rozpoczęcie wodociągu we wsi Wiskitno,
 - budowę kanalizacji we wsi Gościeradz,
 - rozbudowę miejskiej oczyszczalni ścieków dla Koronowa,
 - oświetlenie uliczne we wsi Stary Jasiniec
 - oświetlenie uliczne przy ul. Powstańców Wlkp.,
 - elektryfikację ul. Sportowej,
 - elektryfikację osiedla przy ul. Pomianowskiego,
 - budowę odstoju wód popłucznych dla stacji wodociągów w Koronowie,
 - III etap wodociągu na osiedlu Samociążek
 - wykonanie dokumentacji pod budowę remizy w Mąkowsku,
 - modernizację budownictwa komunalnego na mieszkania socjalne,
 - budowę sali gimnastycznej przy szkole podstawowej we Wtelnie,
 - przygotowanie terenów i dokumentacji pod budownictwo socjalne,
 - wykonanie I etapu centralnego ogrzewania w szkole podstawowej w Wierzchucinie Król.,
 - dokończenie rozbudowy świetlicy wiejskiej w Salnie (dobudowanie szatni),
 - wykonanie dokumentacji pod budowę hali widowiskowo-sportowej w Koronowie,
 - w ramach zakupów inwestycyjnych: autobus dla ZGKiM, komputery dla Urzędu Miejskiego, dofinansowanie zakupu aparatu rentgenowskiego dla przychodni rejonowej w Koronowie.
- Mam nadzieję, iż wykonanie w/w zadań będzie dobrze służyło mieszkańcom naszej Gminy.

RYSZARD ZIENKIEWICZ
Burmistrz Koronowa

Budżet gminy na 1998 rok

Projekt budżetu gminy na 1998 rok opracowany został w oparciu o szacunki wpływów za 1997 r., własne prognozy wzrostu stawek niektórych podatków i opłat, ustalenia wielkości udziałów, dotacji i subwencji oraz w oparciu o założenia do projektu budżetu państwa na 1998 rok.

Planowane dochody własne wynoszą 6.266.534 zł i stanowią 34% ogółu budżetu.

W skład ich wchodzi: ze świadectw miejsca pochodzenia zwierząt 9.000 zł, z prowizji z obrotu nieruchomościami byłego PFZ 16.000 zł, z dzierżawy obwodów łowieckich 6.000 zł, z dzierżawy składników majątkowych mienia komunalnego 115.000 zł, ze sprzedaży skł. majątkowych mienia komunalnego 545.000 zł, z opłaty eksploatacyjnej 4.000, z wydanych pozwoleń na sprzedaż alkoholu 170.000, z podatku rolnego od osób prawnych 90.000 zł, z

podatku leśnego od osób prawnych 175.000 zł, z podatku od nieruchomości od osób prawnych 2.050.000 zł, z podatku od środków transportowych od osób prawnych 40.000 zł, z podatku rolnego od osób fizycznych 1.400.000 zł, z karty podatkowej 126.500 zł, z podatku od nieruchomości od osób fizycznych 650.000 zł, z podatku od spadków i darowizn 25.000 zł, z opłaty od posiadania psów 5.000 zł, z podatku od środków transportowych od osób fizycznych 200.000 zł, z różnych opłat (sporządzenie testamentów) 1.500 zł, z odsetek 61.034 zł, z opłaty skarbowej 402.500 zł, z różnych dochodów (z odsetek bank.) 8.000 zł, z opłaty klimatycznej i targowej 167.000 zł.

Z udziałów w dochodach budżetu państwa z tytułu podatku dochodowego od osób fizycznych i

(... str.4)

Budżet gminy (c.d.)

osób prawnych ustalona została kwota stanowiąca 21% ogółu budżetu, 3.838.966 zł. Dotacji z budżetu państwa na finansowanie zadań własnych oraz zleconych i powierzonych z zakresu administracji rządowej zaplanowano w wysokości (9% ogółu budżetu) 1.604.558 zł.

Z tego na zadania własne (z tytułu ulg i zwolnień ustawowych w podatku rolnym i leśnym) 291.958 zł, na zadania zlecone przez administrację rządową 1.246.200 zł, na zadania powierzone przez admin. rządową 66.400 zł.

Subwencja ogólna została ustalona przez Ministra Finansów w kwocie (36% ogółu budżetu) 6.678.042 zł. Łącznie - projekt budżetu gminy po stronie dochodów zamyka się kwotą 18.388.100 zł.

W kalkulacjach wydatków na 1988 rok przyjęto średni 11% wzrost cen towarów konsumpcyjnych i usług.

W zakresie wydatków bieżących przewidziano : dotacje dla Gm. Sp. Wodnej na odwodnienie Lucimnia 30.000 zł, na doradztwo rolnicze 4.000 zł na zadrzewienia 6.000 zł, dotację celową dla ZGKiM na utrzymanie dróg publicznych gminnych (w tym 60.000 zł droga Łąsko W). 440.000 zł, dotacje dla zakładu budżetowego ZGKiM na działalność podstawową 1.500.000 zł, na ochronę p.poż 225.700 zł, opracowania geodezyjne i kartograficzne 125.000 zł, gospodarka gruntami i nieruchomościami 28.000zł, utrzymanie grobów wojennych oraz miejsc pamięci narod. 3.000 zł, utrzymanie szkół podstawowych 6.050.000 zł, pokrycie kosztów dowożenia uczniów do szkół 515.000 zł, utrzymanie administracji prowadzącej obsługę szkół 225.000 zł, pomoc w zakupach książek do biblioteki pedagogicznej 2.200 zł, dotacje dla zakładów budżetowych - przedszkoli 530.000 zł, utrzymanie klas "O" 295.000 zł, prowadzenie świetlic dziecięcych 272.800 zł, organizacja kolonii i obozów 13.000 zł, pomoc w utrzymaniu Komendy Hufca ZHP i dożyw. uczniów 14.000 zł, na ochronę zabytków (obiektów sakralnych w Kor.) 15.000 zł, dotacje dla jednostek organizacyjnych kultury i sztuki: bibliotek 200.000 zł, miejsko Gminnego Ośrodka Kultury 311.100 zł, świetlic wiejskich (w tym 20.000 zł świetlica w Buszkowie) 130.000 zł, na realizację zadań związanych z przeciwdz. alkohol 170.000 zł, wymiana okien w Wiejskim Ośr. Zdrowia w Mąkowarsku 10.000 zł, utrzymanie lokalu na potrzeby Stowarzyszenia Rodziców Dzieci Spr. Inaczej 12.000 zł, dofinansowanie dziennego pobytu podopiecznych w DPS 34.000 zł, na usługi opiekuńcze 73.000 zł, na zasiłki i pomoc w naturze 1.170.000 zł, na utrzymanie M/G Ośrodka Pomoc Społ. 398.000 zł, na wypłatę dodatków mieszkaniowych 260.000 zł, na wypłatę zasiłków rodzinnych i pielęgnacyjnych 39.000 zł, utrzymanie jednostek organizacyjnych kultury fizycznej i sportu (w tym rekultywacja płyty stadionu) 247.000 zł, na upowszechnianie turystyki 18.000 zł, w ramach różnej działalności na obsługę gospodarczą Urzędu Miejskiego oraz pomoc innym jednostkom i różne rozliczenia finansowe 155.000 zł, na realizację zadań zleconych z zakresu administracji rządowej 245.000 zł, na realizację zadań powierzonych z zakresu administracji rządowej

180.000 zł, utrzymanie Rady Miejskiej 70.000 zł, utrzymanie Urzędu Miejskiego 1.469,350 zł, składka na Sejmik Samorządowy 18.000, wynagrodzenie agencyjno-prowizyjne inkasentów i sołtysów 70.000 zł, 1% rezerwy na nieprzewidziane wydatki 170.000 zł. Razem na realizację wydatków bieżących przewidziano kwotę 15.743.150 zł stanowiącą 77% ogółu wydatków budżetowych.

W zakresie wydatków na realizację inwestycji przewidziano: środki finansowe na telefonizację wsi 192.000 zł, oświetlenie uliczne we wsi Stary Jasinec 42.000 zł, oświetlenie uliczne na ul. Powstańców Wlkp 22.000 zł, kontynuowanie rozbudowy oczyszczalni ścieków w Kor. 1.500.000 zł + 2.270.100 zł, ukończenie rozbudowy świetlicy wiejskiej w Salnie 16.000 zł, na spłatę pożyczki z Narod. Fund. Ochr. Środ. i G.W. na realizację budowy kolektora ściek. z Pieczysk 24.000 zł, budowę III etapu wodociągu na osiedlu Samociążek 70.000 zł, budowę wodociągu na osiedlu Pieczyska 13.000 zł, zakup autobusu dla ZGKiM 70.000 zł, wykonanie dokumentacji pod budowę remizy str. w Mąkowarsku 16.300 zł, budowę sali gimnast. przy szkole podst. we Wtelnie 200.000 zł, wykonanie I etapu instalacji c.o. w szkole w Wierzchucinie Kr. 50.000 zł, wykonanie dokumentacji pod budowę hali widowiskowo-sportowej 15.000 zł, dofinansowanie zakupu aparatu rentgenowskiego dla Przych. Rej. w Koronowie 10.000 zł, budowę III etapu wodociągu we wsi Tryszczyn 20.000 zł, wykonanie dokumentacji pod wodociąg we wsi Wiskitno 3.000 zł, na elektryfikację ulicy Sportowej 10.000 zł, na budowę odstoju wód popłucznych dla Stacji Wodociągowej w Koronowie 186.000 zł, komputeryzacja Urzędu Miejskiego 50.000 zł, modernizacja budynków komunalnych na mieszkania socjalne w Kor. 20.000 zł, przygotowanie terenów i dokumentacji pod budownictwo socjalne w Kor. 20.000 zł.

Razem na realizację inwestycji przewidziano kwotę 4.819.400 zł.

Ogółem budżet po stronie wydatków zamyka się kwotą 20.562.55 zł.

Ponadto wstępnie wprowadzono do Budżetu zadania inwestycyjne realizowane ze środków ludności; są to: kanalizacja we wsi Gościeradz, elektryfikacja osiedla przy ul. Pomianowskiego.

W I wersji projektu budżetu przewidziano nadwyżkę w wys. 95.650 zł przeznaczoną na spłatę pożyczki NFOŚiGW na realizację inwestycji "Budowa kolektora ściekowego z Pieczysk".

Po wprowadzeniu do budżetu kwoty kolejnej pożyczki na budowę oczyszczalni ścieków w Koronowie w wysokości 2.270.100 zł budżet na rok 1998 zamknie się niedoborem w wysokości 2.174.450 zł (jego pokrycie stanowi pożyczka z NFOŚiGW, inaczej - wielkość faktycznego niedoboru, pomniejszona o wcześniej zaplanowaną nadwyżkę).

IRENA KNAPIŃSKA
Skarbnik Gminy

Parking strzeżony
w Koronowie ul. Dworcowa 6
czynny całą dobę

Z prac Zarządu Miejskiego

23 marca

Zarząd postanowił dofinansować prywatnym właścicielom malowanie elewacji ich domów w rynku. W najbliższym czasie zostaną podjęte stosowne rozmowy.

Odbędzie się ponowny przetarg na trzy działki przy ul. Witosa pod działalność handlowo-usługową.

Zarząd dofinansował działalność Związku Emerytów i Rencistów w kwocie 1.200 zł.

Z chwilą ustabilizowania się pogody ZGKiM przystąpi do dalszego układania chodników, malowania pasów na przejściach, likwidowania wybojów na ulicach.

8 kwietnia

Powołana została stała komisja do kontrolowania eksploatacji wysypiska śmieci w Srebrnicy przez firmę KOPEN.

Jednogłośnie podjęta została decyzja o odpłatności za "kopertę" w mieście: 150 zł miesięcznie.

Zarząd zaakceptował wniosek wydziału oświaty o dofinansowanie szczepień uczniów.

Ustalona została kwota opłaty za stałe miejsce handlowe w Pieczyskach: 400 zł za 5 m².

23 kwietnia

Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury przystępuje do remontu amfiteatru (ławki).

Zarząd wyraził zgodę dofinansowania na zakup aparatury do przychodni zdrowia w Mąkowsku. Będzie udzielona również pomoc finansowa na wymianę okien w przychodni.

Zarząd zgodził się na pomoc finansową w wydaniu tomiku wierszy koronowskiego poety - Jarosława Jakubowskiego.

W Pieczyskach będzie zorganizowany parking strzeżony, zostanie ograniczony ruch samochodów w tej miejscowości.

Zarząd zorganizuje spotkanie z wójtami sąsiednich gmin w sprawie wywozu od nich odpadów komunalnych na wysypisko w Srebrnicy.

23 maja

Zarząd podjął ofertę Ministerstwa Oświaty w sprawie komputeryzacji szkół. Na jednostkę szkolną przeznaczony się 36 tys. zł. Gmina przygotowuje pomieszczenia, meble i przeszkoli pedagogów.

Zarząd przychylnie ustosunkował się do wniosku ZOZ Koronowo o przyznanie na rzecz służby zdrowia pomieszczenia po bibliotece we Wtelnie.

Ustalona została propozycja chesnego za pobyt dziecka w przedszkolu: 50 zł miesięcznie od jednego dziecka i 40 zł, gdy z rodziny uczęszcza więcej niż jedno.

Zarząd jednogłośnie zaakceptował listę przydziałów komisji mieszkaniowej.

Zarząd wyraził zgodę na dofinansowanie remontu świetlicy w Gościeradzu z przeznaczeniem na zakup farby akrylowej do kwoty 1500 zł.

Zarząd nie wyraził zgody na zmniejszenie wysokości podatku od nieruchomości za grunt dla ośrodka wypoczynkowego w Romanowie.

Zarząd postanowił częściowo dofinansować założenie wodociągu do gospodarstwa Jana Szewczyka w Gościeradzu.

Wyrażono zgodę na handel artykułami spożywczymi i przemysłowymi na targowisku przy ulicach Pomianowskiego/Witosa.

Pracownicy ZGKiM wystąpili z wnioskiem o użyczenie Towarzystwu złożonemu z pracowników 9 domków kempingowych w Pieczyskach. Zarząd wyraził zgodę na utworzenie Towarzystwa i przejęcie domków.

Zarząd wyasygnował 4 tys. zł na wymianę okien w ośrodku zdrowia we Wtelnie.

28 maja

Zarząd podjął decyzję przekazania majątku kotłowni w Stopce jako naszego aportu do KPEC Bydgoszcz.

Przekazana zostanie kwota 500 zł na zawody p.poż. młodzieżowe.

Zarząd przyznał mieszkanie w b. browarze dla anglisty z LO.

pozytywnie został załatwiony wniosek o dofinansowanie remontu świetlicy w Starym Jasińcu.

Zarząd dokładnie analizował sprawę eksploatacji wysypiska śmieci w Srebrnicy przez KOPEN; Na najbliższej sesji 5 czerwca br. radni wyjadą do Srebrnicy i podejmą ostateczną decyzję co do dalszej eksploatacji.

3 czerwca

Zarząd ostatecznie ustalił zasady ruchu i parkowania oraz opłaty za parkowanie na terenie Pieczysk.

Skarbnik Gminy p. Irena Knapińska przedstawiła projekt korekty budżetu Gminy za 1998 rok.

Wg. kosztorysu ZGKiM na naprawę przepustów pod drogą w Gościeradzu potrzeba 60 tys. zł.

Organizowane są dwa parkingi dla samochodów ciężarowych w Koronowie: przy elewatorze na ul. Przemysłowej i na placu Bionexu w Ponarze przy al. Wolności.

Zarząd pozytywnie zaopiniował wniosek dyrektora SP nr 1 w Koronowie w sprawie przeznaczenia pomieszczenia po b. szkole w Gościeradzu na mieszkanie dla nauczyciela j. angielskiego, który będzie uczył w szkołach podstawowych.

(wk)

Sesje Rady Miejskiej

Na XXXVI sesji, która odbyła się 29 kwietnia obecnych było 25 radnych. Burmistrz Koronowa w imieniu Ministra Rolnictwa wręczył dyplom młodemu rolnikowi Maciejowi Ściesińskiemu z Salna, wyróżnionemu wśród 20 najlepszych rolników w Polsce.

Radny Grzegorz Myk wystąpił z propozycją nadania z okazji 630 rocznicy praw miejskich nadania imion: parkowi Grabina - imienia Opata Jana III, skwerowi przy ul. Wodnej - im. Kazimierza Wielkiego, placowi przy ul. Bydgoskiej (kamień z mieczami) - im. Władysława Jagiełły, drodze do Starego Dworu (schody) - traktu Jana III Sobieskiego.

W końcu 1997 r. na w naszej miasto-gminie było 1605 bezrobotnych, w tym 50,9% we wsiach i 49,1% w mieście, w tym kobiet 61,1%. (.... str. 6)

Sesje Rady Miejskiej

Po przedstawieniu wykonania budżetu za rok 1997 oraz opinii Regionalnej Izby Obrachunkowej i komisji rewizyjnej Rada Miejska przy dwu głosach wstrzymujących się i jednym przeciwnym udzieliła absolutorium Zarządowi Miejskiemu za 1998 r.

Na sesji dokonany został uzupełniający wybór na członka Zarządu radnego Henryka Pantkowskiego.

Radny Kazimierz Dahlke, członek ochrony środowiska poinformował, że komisja 21 kwietnia wizytowała wysypisko i stwierdziła, iż jest ono prawidłowo prowadzone.

Podjęte zostały jednogłośnie uchwały w sprawie zasad gospodarowania nieruchomościami komunalnymi stanowiącymi własność Gminy, w sprawie gospodarki gruntami w Mąkowsku, Wiskitnie oraz przekazania gruntów POD "Jarzębinka" w użytkowanie wieczyste.

Rozpatrzone zostały pozytywnie dwie uchwały w sprawie zagospodarowania przestrzennego w Mąkowsku i Koronowie przy ul. Kotomierskiej.

W wolnych wnioskach i zapytaniach radny Kazimierz Gettko poruszył sprawę telefonizacji Lucimia przez firmę EL-NET.

XXXVII sesja Rady Miejskiej odbyła się 5 czerwca br. Udział wzięło 25 radnych (na 27).

Honorowe Odznaki za Zasługi dla rozwoju Samorządu Terytorialnego Województwa Bydgoskiego wręczyła Małgorzata Gęsikowska, vice - przewodnicząca Sejmiku Samorządowego Woj. Bydgoskiego: złote Stanisławowi Gliszczyńskiemu i Ryszardowi Zienkiewiczowi oraz srebrne Stefanowi Głazikowi i Kazimierzowi Szewczykowi.

Informację o założeniach reformy systemu edukacji i zadaniach Gminy przedstawiła Janina Zakrzewska, kierownik wydziału oświaty Urzędu Miejskiego.

Projekt korekty budżetu za 1998 r. przedstawiła Skarbnik Gminy Irena Knapieńska. Radni w dyskusji wysunęli inne potrzeby, które nie znalazły się w korekcie. Burmistrz wyjaśnił, że pieniądze są przeznaczone przede wszystkim na rozpoczęte inwestycje, aby je jak najszybciej zakończyć.

Radny Włodzimierz Kulczyk postawił wniosek, aby zdjąć z pozycji "Oczyszczanie ścieków" 24.300 zł i przeznaczyć je na remont przepustów na drodze w sołectwie Gościeradz.P. Bogumiła Płotka wyjaśniła, że powyższa kwota nic nie da, bo na ten remont potrzeba 60 tys. zł. Wniosek został oddalony; przy 2 głosach "za", 20 przeciwnych i 3 wstrzymujących się.

Uchwała w sprawie korekty budżetu Gminy została podjęta większością głosów przy jednym przeciwnym i jednym wstrzymującym się.

Jednogłośnie został uchwalony nowy czynsz za przedszkole.

Następnie wszyscy radni wyjechali na wysypisko odpadów do Srebrnicy. Po powrocie w dyskusji zostały podjęte następujące wnioski zawarte w uchwale:

1. Rada wyraziła zgodę na sprowadzanie i składowanie odpadów komunalnych spoza terenu Gminy Koronowo.

2. Do 30 czerwca br. musi być zmieniona trasa dowozu odpadów tak, aby omijała miasto.

3. Zarząd został zobowiązany do wypowiedzenia umowy dzierżawy wysypiska w przypadku niewykonania przez dzierżawcę obowiązków wynikających z zawartej umowy oraz do majątkowego zabezpieczenia

należytego wykonania umowy dzierżawy.

Radni jednogłośnie podjęli następujące trzy uchwały w sprawie gospodarki gruntami, tj.: zbycia gruntów w Koronowie przy ul. Nadrzecznej i w Wilczu oraz zamiany gruntów w Lucimiu, Wtelnie i Tryszczyń. Również jednogłośnie radni uchwalili przekazanie składników majątkowych w drodze aportu do KPEC w Bydgoszczy (kotłowni w Stopce). Także jednogłośnie uchwalone zostały trzy uchwały w sprawie zagospodarowania przestrzennego: przystąpienia do zmiany w planie ogólnym terenu Koronowo-Tuszyń, m w Koronowie przy ul. Nakielskiej i studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Koronowo. Natomiast przy 24 głosach przeciwnych i jednym wstrzymującym się radni nie podjęli uchwały w sprawie zmian w zagospodarowaniu przestrzennym terenu w Kręglu.

Rada podjęła uchwałę w sprawie wystąpienia z zaawizowaniem o popełnieniu przestępstwa oszczerstwa przeciwko radnym Rady Miejskiej w Koronowie: "za" głosowało 23 radnych przy jednym głosie przeciwnym i jednym wstrzymującym się.

18 czerwca br. odbyła się XXXVIII a zarazem ostatnia w tej kadencji sesja. Uczestniczyło w niej 25 radnych.

Jednogłośnie podjęta została uchwała dotycząca korekty budżetu na rok 1998; nastąpiło zwiększenie wydatków o kwotę 200.000 zł. Jest to pożyczka zaciągnięta na realizację kanalizacji sanitarnej w Gościeradzu.

Przy jednemu głosowi wstrzymującym się radni uchwalili regulamin organizacyjny Urzędu Miejskiego.

Jednogłośnie zostały uchwalone nazwy placów i skwerów w Koronowie. Natomiast radni oddalili projekt uchwały w sprawie nadania nazw ulicom w Mąkowsku.

Uchwała w sprawie zmian w zagospodarowaniu terenu ośrodka wypoczynkowego w Kręglu została podjęta większością głosów przy czterech głosach wstrzymujących. Radni mieli wątpliwość, czy przy znacznie większej ilości domków letniskowych na tym terenie znajdująca się tam oczyszczalnia ścieków spełni swoje zadanie.

W wolnych wnioskach i zapytaniach radny Henryk Pantkowski prosił Zarząd o wystąpienie do Woj. Dyrekcji Dróg Publicznych w Bydgoszczy o pilne naprawy nawierzchni ul. Paderewskiego, która tej instytucji podlega. Radny Marian Wojciechowski wnosił o chodnik na odcinku drogi w Łąsku W. Radny Ryszard Nowakowski pytał o kładkę na Brdzie przy ul. Klasztornej i o budowę hali sportowo-widowiskowej w Koronowie, radny Jan Sawosz prosił o niezapominanie o Osiedlu 600-lecia (chodzi o infrastrukturę komunalną).

Burmistrz zapewnił, że wystąpi do Woj. Dyrekcji Dróg Publ. w sprawie ul. Paderewskiego, że chodnik w Łąsku W. będzie możliwy do zrealizowania, że w budżecie na rok 1999 Zarząd ujmie sprawę kładki na Brdzie. Co do hali sportowej to chcemy ją budować na terenie po kolejce dojazdowej, lecz PKP nie chce nam tego gruntu przekazać, tylko w dalszym ciągu chce go sprzedawać.

Na tym robocza część sesji została zakończona. Burmistrz i Przewodniczący podsumowali minioną kadencję. Każdy z radnych otrzymał podziękowanie i flagę Koronowa.

(wk)

z USC

urodzenia

lut - 1998

39. Bartosz Klatecki s. Marka i Marii, 40. Angelika Maria Wesołowska, c. Andrzeja i Marzeny, 41. Marta Mrozińska, c. Romana i Joanny, 42. Jarosław Mateusz Krzywoszyński, s. Adama i Marii, 43. Marta Kłosowska, c. Mariusza i Danuty, 44. Beata Fertkowska, c. Władysława i Marleny,

marzec

45. Martyna Gackowska, c. Dariusza i Sylwii, 46. Amadeusz Matuszewski, s. Leszka i Jolanty, 47. Radosław Mikołaj Raddatz, s. Olecha i Renaty, 48. Izabela Anna Zaorska, c. Adama i Elżbiety, 49-50. Mateusz i Miłosz Sobociński, bliźnięta Jacka i Gabrieli, 51. Przemysław Olkiewicz s. Andrzeja i Mirosławy, 52. Patrycja Rybak, c. Rafała i Anety, 53. Marta Marianna Kirsztling, c. Karola i Marzeny, 54. Agata Zuzanna Kotowska, c. Jacka i Sylwii, 55. Jarosław Paweł Szewczyk, s. Kazimierza i Gabrieli, 56. Lubiewski Kamil, s. Krzysztofa i Marii, 57. Gracjana Agata Bloch, c. Dariusza i Iwony, 58. Magdalena Czesława Kochańska, c. Romana i Marii, 59. Błażkowski Przemysław Jakub, s. Waldemara i Ewy, 60. Barbara Lewandowska, c. Krzysztofa i Anny, 61. Aleksandra Jagła, c. Henryka i Jolanty, 62. Kacper Sławomir Buchholz, s. Andrzeja i Hanny, 63. Marcin Wiaterski, s. Ireneusza i Danuty, 64. Paulina Krzanowska, c. Stanisława i Wioletty, 65. Oliwia Elżbieta Hamera, c. Marka i Marleny, 66. Karolina Katarzyna Badźmierowska, c. Krzysztofa i Ewy, 67. Damian Józef Popa, s. Ryszarda i Longiny, 68. Magdalena Agnieszka Wojtuszkiewicz, c. Jerzego i Anny, 69. Martyna Podgórska, c. Piotra i Marleny, 70. Adam Marek Piotrowski, s. Dariusza i Katarzyny, 71. Kamila Katarzyna Witkowska, c. Dariusza i Alii, 72. Dominik Gładun, s. Janusza i Iwony, 73. Dominik Mateusz Piotrowski, s. Sebastiana i Joanny, 74. Marta Miler, c. Macieja i Małgorzaty, 75. Dominik Damian Pachura, s. Jacka i Wioletty, 76. Kamil Eugeniusz Dorau, s. Marcina i Małgorzaty, 77. Katarzyna Stanisława Bańska, c. Andrzeja i Elżbiety, 78. Szymon Michał Walawander, s. Sebastiana i Barbary, 79. Mateusz Wołoch, s. Jarosława i Ewy,

kwiecień

80. Kamil Tomasz Górski, s. Leszka i Renaty, 81. Natalia Joanna Bociek, c. Pawła i Wiesławy, 82. Agnieszka Magdalena Łaskowska, c. Wiesława i Marzeny, 83. Oskar Mikołaj Demski, s. Miłosa i Wioletty, 84. Adam Stanisław Olszowy, s. Marka i Ewy, 85. Kamil Piotr Michalek, s. Janusza i Małgorzaty, 86. Dagmara Julia Gmyrek, c. Zbigniewa i Doroty, 87. Dominik Ryszard Wojciechowski, s. Ryszarda i Małgorzaty, 88. Kamil Sadowski, s. Krzysztofa i Joanny, 89. Dagmara Dominika Kędzia, c. Romana i Ilony, 90.

Ewelina Weronika Zielińska, c. Zenona i Elżbiety, 91. Katarzyna Joanna Siłakowska, c. Jacka i Renaty, 92. Dorota Magdalena Cieślińska, c. Tomasza i Magdaleny, 93. Miłosz Cezary Sławiński, s. Cezarego i Angeliki, 94. Elwira Wiktoria Głuszyk, c. Mariusza i Jolanty, 95. Mateusz Rafał Kalemba, s. Wiesława i Mirosławy, 96. Mikołaj Marek Żyła, s. Marka i Karoliny, 97. Marta Aleksandra Jakubińska, c. Sławomira i Urszuli, 98. Mariusz Stanisław Taper, s. Dariusza i Sylwii, 99. Patrycja Klaudia Socha, c. Sławomira i Anity, 100. Karolina Agnieszka Bieniak, c. Artura i Marioli, 101. Paulina Ciszewska, c. Andrzeja i Hanny, 102. Kamil Kosz, s. Pawła i Agnieszki, 103. Dorian Jakub Pająkowski, s. Krzysztofa i Hanny, 104. Anna Mindak, c. Piotra i Jolanty, 105. Filip Pazula, s. Tomasza i Grażyny,

ma j

106. Roksana Jach, c. Mirosława i Małgorzaty, 107. Mateusz Eugeniusz i Wojciech Grzegorz (bliźnięta), s. Stanisława i Bogumili, 108. Natalia Antosik, c. Dariusza i Katarzyny, 109. Patrycja Paulina Nowicka, c. Tomasza i Moniki, 110. Mikołaj Pająkowski, s. Dariusza i Ryszardy, 111. Tomaszewski Mateusz Andrzej, s. Andrzeja i Justyny, 112. Dominika Patrycja Rytłewska, c. Mariusza i Doroty, 113. Sandra Monika Steremska, c. Piotra i Wioletty, 114. Damian Marek Wanderski, s. Leszka i Doroty, 115. Patryk Szczepiński, s. Krzysztofa i Grażyny, 116. Michał Mirosław Haraszkiewicz, s. Andrzeja i Renaty, 117. Kacper Michał Grochowski, s. Roberta i Anny, 118. Małgorzata Hanna Brądkiewicz, c. Jarosława i Iwony, 119. Wojciech Telesfor Frąckowiak, s. Przemysława i Marii, 120. Ślaska Zuzanna Anna, c. Piotra i Marzeny.

Śluby

12.IV 22. Wojciech Jakubczak (Wilcze) - Małgorzata Bargiel (Salno), 23. Piotr Wlaziak (Pruszcz) - Beata Kuczyńska (St. Jasiniec), 24. Maciej Cizak (Bydg.) - Kirstein Magdalena (Wąwelnio),

18.IV 25. Tomasz Ostrowski (Gogolin) - Marlena Cycowska (Mąkowarsko), 26. Dominik Szeffler (Kor.) - Justyna Sandomierz (Samociążek), 28. Arkadiusz Rybak - Magdalena Szudrowicz (Koronowo), 29. Wiesław Pryła (Byszewo) - Agnieszka Olwig (Krapiewo),

25.IV 30. Dariusz Seneld - Anna Szczepilewska (Mąkowarsko), 31. Zdzisław Stala (Sienno) - Renata Jasiorowska (Kor.), 32. Andrzej Czaplewski (Kor.) - Agnieszka Gędek (Bydg.), 33. Andrzej Nowak (Świecie) - Alina Kolet (Kor.), 34. Sławomir Wiśniewski (Lubicz Dolny) - Iwona Szczepanek (Kor.), 35. Piotr Grabowski (Aleksandrowiec) - Ewa Pacek (Kor.), 36. Krzysztof Twardowski (Łochowo) - Jadwiga Krajecka (Wierzchucin Król.), 37. Sławomir Giersz (Wiskitno) - Joanna Wiśniewska (Kor.), 38. Marcin Bross -

Marzena Schaefer (Koronowo), 39. Grzegorz Żytyński - Agnieszka Malinowska (Koronowo)

Zgony

lut y

48. Jerzy Krzemianowski, l. 62, (Osiek)

marzec

49. Apolinary Kupidłowski, l. 70 ((Kor. Okrzei 2), 50. Marian Fabiszak, l. 70 (Gościeradz), 51. Jadwiga Smolnicka, l. 75 (Kor., Staromiejska 4), 52. Stanisław Kalinowski, l. 87 (Kor., Słoneczna 4), 53. Stanisław Tadyśzak, l. 90 (Kor. Al. Wolności 9), 54. Jan Prochał, l. 75 (Kor. Pomianowskiego 4), 55. Mieczysław Parszyk, l. 60 (Skarbiewo), 56. Stanisław Bargiel, l. 80 (Salno), 57. Jan Sarnowski, l. 69 (Kor., Bydgoska 10), 58. Henryk Wengryzn, l. 57 (Mąkowarsko), 59. Czesław Nigmański, l. 68 (Piecyska), 60. Agnieszka Świetlik, l. 75 (Kor.), 61. Bogumiła Ladowska, l. 62 (Kor. Pomianowskiego 13), 62. Edmund Gil, l. 80 (Piecyska), 63. Marianna Urbaniak, l. 87 (Stopka), 64. Kolitt Zdzisław, l. 48 (Kor. Paderewskiego 17), 65. Katarzyna Granowska, l. 76 (Lucim), 66. Zenon Cyra, l. 51 (Lucim), 67. Zofia Prus (Kor. Pomianowskiego 19), 68. Edward Wawrzyniak, l. 51 (Lipinki), 69. Józef Jabłoński, l. 78 (Kor. Pomianowskiego 2), 70. Rozalia Chodur, l. 88 (Gogolin), 71. Czesław Jastrzębski, l. 39 (Buszkowo), 72. Antoni Sabinarz, l. 64 (Łąsko M.), 73. Alfred Pietsch, l. 80 (Tryszczyn), 74. Marianna Piotrowska, l. 85 (Kor. Pomianowskiego 3), 75. Alfred Chromiak, l. 61 (Witoldowo), 76. Magdalena Leśniak, l. 3 (Bieskowo),

kwiecień

77. Dawid Kropkowski, 2 mies. (Bytkowice), 78. Zofia Dyks, l. 72 (Wtelno), 79. Jan Bartosik, l. 75 (Kor. Nowotki 1), 80. Jadwiga Jarmórz, l. 49, Kor. Dworcowa 11), 81. Jadwiga Kołatka, l. 66 (Wtelno), 82. Walerian Banach, l. 85 (Witoldowo), 83. Zofia Wegner, l. 76 (Łąsko W.), 84. Konrad Szmelter, l. 82 (Kor. Sobieskiego 12), 85. Marianna Rasmus, l. 85 (Nowy Dwór), 86. Ludwika Kobak, l. 90 (Kor. Brzozowa 13), 87. Leokadia Zmysłona, l. 87 (Tuszyn), 88. Zygmunt Marach, l. 82 (Wierzchucin Król.), 89. Antoni Dewalt, l. 88 (Mąkowarsko), 90. Longina Meyer, l. 69 (Kor. Al. Zwycięstwa), 91. Jan Cieślak, l. 68 (Więzowno), 92. Konrad Kokosza, l. 57 (Kor. Łokietka 20), 93. Halina Górka, l. 67 (Łąsko M.), 94. Jadwiga Raus, l. 64 (Kor. Krzyżowa 10), 95. Franciszek Pacek, l. 61 (Kor. Pomianowskiego 4), 96. Stefania Smoczyńska, l. 79 (Kor. Sienkiewicza 25), 97. Jan Szymczuch, l. 69 (Samociążek), 98. Izabela Wiatrowska, l. 84 (Kor. Sobieskiego 8), 99. Edward Dunajski, l. 56 (Krapiewo),

ma j

100. Irena Galińska, l. 70 (Kor. Bydgoska 6), 101. Ptasznik Kazimierz, l. 67 (Kor. Kasprzaka 25), 102. Halina Piotrowska, l. 76 (Kor. Ogrodowa 81), (c.d. str.)

Wejdź gościu i stań się przyjacielem"

Istniejąca przed wojną w Koronowie Czytelnia Ludowa została zamknięta we wrześniu 1939 r. a księgozbiór spalony na dziedzińcu przykościelnym. Dopiero w maju 1948 r. powstała Miejska Biblioteka Publiczna z siedzibą na Placu Zwycięstwa; liczyła zaledwie 400 książek przekazanych przez Powiatową Bibliotekę w Bydgoszczy. Funkcję kierownika biblioteki pełnił emerytowany nauczyciel Teodor Rasch. W następnym roku liczba książek wzrosła już do 1072. Zarejestrowanych było 310 czytelników, którzy wypożyczyli 17.141 książek. W tymże roku kierownictwo biblioteki objęła Barbara Gałan, zaś w latach 1951 - 1972 Jadwiga Kędziorska; przepracowała w bibliotece 30 lat, zmarła 16.IV 1995r.

Księgozbiór powiększał się z każdym rokiem, wzrastała ilość czytelników. W 1955 r. biblioteka zgromadziła już 4544 książki, które wypożyczyło 702 czytelników. Obszerniejszy lokal ówczesne władze miejskie przyznały przy ul. Kościuszki. W 1962 roku biblioteka dostaje 3 pomieszczenia w Domu Kultury przy ul. Tucholskiej. Oprócz stałych form pracy zaczyna się działalność upowszechnieniowa: lekcje biblioteczne, spotkania autorskie, wystawy, konkursy. W tym czasie odbyło się wiele spotkań z pisarzami, m.in. z Leszkiem Prorokiem, Andrzejem Perepczko, Leszkiem Ordanem, Zbigniewem Wróblewskim.

W 1948 r. powstały także biblioteki gromadzkie: w Samociążku, Mąkowsku, Wtelnie i Wierzchucinie Król. Zmiana w strukturze administracyjnej dokonana w 1972 r. spowodowała, że utworzona została Gminna Biblioteka Publiczna w Wierzchucinie Król. a pozostałe placówki biblioteczne były jej filiami. Miejska Biblioteka pozostała samodzielną placówką. Funkcję jej kierownika powierzono niżej podpisanej.

Po połączeniu miasta i gminy w 1975 r. biblioteki gminne stają się filiami Biblioteki Publicznej miasta i gminy. W czerwcu 1979 r. powołano filię dla dzieci. Jej kierownikiem została Jadwiga Sadkowska a od 1980 r. pełni ją Bożena Lackowska. 1 lipca 1984 r/ nastąpiło otwarcie biblioteki o powierzchni 300 m² w nowym miejscu, w baraku po byłym internacie

szkoły zawodowej przy Al. Wolności. Zatrudniono dwie bibliotekarki więcej. Przeniesiono tam także filię dziecięcą. W czytelnicy organizowano wystawy, spotkania autorskie i in. Biblioteka jednak była oddalona od centrum i szkół o 2 km. Czytelnictwo zaczęło spadać. W 1984 r. zarejestrowanych było 2006 czytelników a w 1985 już tylko 1855. Okazało się, że wspaniałe warunki lokalowe to jeszcze nie wszystko

Kiedy w 1993 r. na osiedlu Bręczkowskiego uległo likwidacji przedszkole, Burmistrz Koronowa p. Ryszard Zienkiewicz zaproponował przeniesienie tam biblioteki. Tu "metraż" jest mniejszy, bo 170 m² ale więcej czytelników.

Po wnikliwej selekcji księgozbioru udało się funkcjonalnie urządzić naszą placówkę. Tu także zmieściła się

Wtelnie. Obsługujemy 6 punktów bibliotecznych, 1 sezonowy w Ośrodku Wojskowym w Pieczyskach. Z przyczyn ekonomicznych zlikwidowana została filia biblioteczna w Samociążku a filia we Wtelnie połączona została z biblioteką szkolną.

Rok 1996 przyniósł nam także poprawę bazy lokalowej w Mąkowsku. Otrzymaliśmy 70m² lokal w nowo wybudowanym Wiejskim Domu Kultury. Mieści się on na parterze, jest przytulny i estetycznie urządzone.

W 1997 r. gościliśmy na spotkaniu autorskim poetów bydgoskich Małgorzatę Subczyńską i Stefana Pastuszewskiego oraz autorkę książek dla młodzieży Marię Fox.

W ubiegłym roku biblioteka w Koronowie miała 2.726 czytelników oraz

Od lewej: Marianna Zygmunt (Wierch.), Hanna Gordon (Mąkow.) Irena Nalazek (emeryt), Bożena Lackowska (filia dla dzieci), Barbara Kaczyńska (dyr. MBP), pracownicy biblioteki: Grażyna Kunda, Alfreda Wrzyszczyk, Joanna Jarzewska, emerytki: Urszula Wiśniewska., Celina Kerl (Mąkow.)
fot. Włodzimierz Moczadło

biblioteka dla dzieci. Z wypożyczalni dla dorosłych korzysta dziennie około 65 czytelników, z biblioteki dziecięcej dwadzieścioro.

Disponujemy bogatym księgozbiorem podręcznym, literaturą popularno-naukową, beletrystyczną, dziecięcą i najnowszymi lekturami szkolnymi.

Do Miejskiej Biblioteki Publicznej należą również filie w Buszkowie, Mąkowsku, Wierzchucinie Król. i

49.342 wypożyczeń. Ogółem z filiami było 3.800 czytelników oraz wypożyczono 65 tys. książek.

"Biblioteka to nie skład bezużyteczny, to nie spichlerz pełen dorodnego ziarna, zamknięty na sto spustów przed głodnymi dobijającymi się do drzwi pięściami, ale to przybytek na ścieżaj otwarty, zapraszający każdego: wejdź gościu i stań się przyjacielem". (Jan Wiktor)

BARBARA KACZYŃSKA

Z kart historii W obronie interesów osób poszkodowanych przez wojny

W niedzielę 30 sierpnia 1992 r. odbyła się w Koronowie podniosła uroczystość: Koło Związku Kombatanów Rzeczypospolitej Polskiej i Byłych Więźniów Politycznych otrzymało jako pierwsze koło terenowe w województwie bydgoskim własny sztandar zakupiony ze składek jego członków oraz wpłat ofiarodawców. Wręczenie odbyło się na stadionie "Victorii", poświęcenie zaś w Kościele NMP.

Jest to Organizacja skupiająca osoby w jakiś sposób poszkodowane przede wszystkim w czasie wojen. Kiedyś taką organizacją był Związek Inwalidów Wojennych RZP. W dziesięciolecie powstania okręgu wielkopolskiego tej organizacji, czyli w 1931 r. wydano Księgę Pamiątkową. Znajdujemy w niej również opis koła w Koronowie. Powstało ono 19 czerwca 1919 r. Organizatorami byli: Edward Korytowski, Piotr Binkowski, Jan Popliński i Leonard Nowacki. 7 lipca 1929 r. koło obchodziło uroczystość 10-lecie istnienia. Z tej okazji odbyła się uroczystość poświęcenia sztandaru, który członkowie zakupili własnym kosztem.

Szczególne zasługi dla rozwoju koronowskiego koła miał Leonard Nowicki, którego dziesięciolecie przewodnictwa w czerwcu 1930 roku obchodzono uroczystość.

W czasie gdy powstała księga pamiątkowa, zarząd koła pracował w składzie: Leonard Nowacki - prezes, Mieczysław Gawrych - wiceprezes, Franciszek Myk - sekretarz, Franciszek Nowakowski - zastępca sekretarza, Franciszek Dzikowski - skarbnik, Paweł Mróz - zastępca skarbnika. Komisja rewizyjna działała w składzie: Stefan Barcikowski - przewodniczący, Jan Szumiński - sekretarz, Otton Jertzik, Władysław Semrau, Klara Kempieńska - członkowie. Sąd koleżeński to: Michał Górny, Stanisław Kanabaj, Otton Jertzik, Antoni Pantkowski, Tekla Stankiewicz. W obecnej gminie Koronowo działały jeszcze koła w Mąkowsku powołane 1 czerwca 1922 r. i we Wtelnie, które powstało w 1926 r.

Znamienne słowa umieszczone były na sztandarach Związku: "Staraliśmy się wiernie służyć Bogu i Ojczyźnie". Przesłaniem "Księgi" było zaś wykazać, że "poszkodowani wojną zawsze i wszędzie dokładali starań,

aby nieść wysoko sztandar inwalidzkiej zasady czystych rąk, prawości i uczciwości".

Charakterystyczne dla tej organizacji było, że wśród członków-inwalidów wojennych walczących w armii polskiej znajdowali się też inwalidzi wojenni, którzy wbrew swej woli i chęci walczyli pod sztandarami wojsk zaborczych. Władze Związku, jak i władze państwowe nie robiły różnicy między tymi grupami inwalidów. Najważniejsze było, że z ich ofiar krwi i kalectwa powstała wolna i niepodległa Polska.

O istocie i losie inwalidów wojennych dobitnie świadczy "Memento" Eugeniusza Morozowicza zamieszczone w "Księdze":

"Szereg szpitalnych, białych sal.../ w nich ranni przywiczieni z pola./ Ciała im poszarpała stal/ Taka już jest żołnierska dola! - Szereg szpitalnych białych sal.../ Ciekawi przyszli zgodnie./ Przyjścia pobudką nie był żal,/ Odwiedzać rannych modnie! - Szereg szpitalnych, białych sal.../ Pełne podniety sceny boju,/ Emocjonują wszak, jak bał! / A żołnierz tylko chciał spokoju... - Potem kaleka poszedł w dal, Głód czekał go za męstwo. Szereg szpitalnych, białych sal/ Wnet zapomniało społeczeństwo."

Wymowne to słowa. Rozumieli to znakomicie poszkodowani w wojnach. Dlatego tak istotne dla nich było zrzęcać się i pomagać sobie. W jedności bowiem siła.

Grzegorz Myk

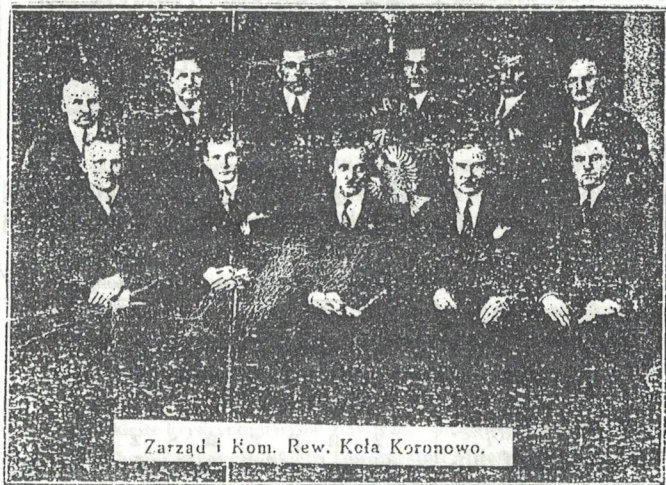
Z cyklu "Szczęśliwa trzynastka"

S z ó s t y

znów tu jestem
ukradkiem zerkam
czy coś nowego na twarzy
jak wiatr ułożył dziś
Twoje włosy
słucham

znów jestem
siadam obok
choć tak bardzo
chciałbym się prz tulić
i nawet nic nie mówię
lubię słuchać

Cezary Bosacki

XXI Dni Koronowa '98

Rozpoczęły się 21 maja indywidualnymi zawodami strzeleckimi organizowanymi przez LOK-KOR.. Ponadto odbywały się koncerty w amfiteatrze, gry i zabawy dla dzieci (31. V), w "dniu otwartej przystani" chętni korzystali z jachtów i żaglówek.

Odbyły się również festyny w Popielewie, Trzyczynie i w Łasku Małym.

W Koronowie Dni zakończyły się koncertami w amfiteatrze zespołów "Cosmix" i "Premium".

Organizowali: MGOK, TKKF "Sokół", MGLKS "Korona", KZ "WIND"

z USC

Zgony

103. Janina Gapińska, l. 84 (Kor. Padere-wskiego 35), 104. Julia Jędrzejczyk, l. 66 (Wteln), 105. Helena Siuda, l. 84 (Kor. Farna 27), 106. Alfons Klesiński, l. 90 (Kor. Łokietka 18), 107. Pelagia Nigmańska, l. 75 (Kor. Podwórzowa 15), 108. Leokadia Henzel, l. 73 (Wteln), 109. Stanisław Gągola, l. 67 (Wierz-chucin Kr.), 110. Łucja Buńkowska, l. 88 (Osiek), 111. Janina Klepaczek, l. 69 (Kor. Kościuszki 12), 112. Maria Nowicka, l. 80 (Kor. Tucholska 50), 113. Irena Ostrowska, l. 86 (Wteln), 114. Wawrzyniec Barczyński, l. 62 (Kor. Sobieskiego 12), 115. Jan Lutowski, l. 71 (Gościeradz), 116. Zofia Militowska, l. 67 (Kor. Pl. Zwycięstwa 12), 117. Jan Kudlak, l. 61 (N. Jasiniec), 118. Władysław Więckowski, l. 88 (Gogolin), 119. Alojzy Kluczyński, l. 72 ((Kor. Dworcowa 13).

Stanisław Sychowski kapłan i społecznik

Przedstawiamy naszym Czytelnikom ciekawą postać ks. Stanisława Sychowskiego związanego z Ziemią Koronowską.

W starej kaszubskiej rodzinie urodził się jeden z wybitniejszych kapłanów diecezji chełmińskiej i polskich działaczy narodowych Pomorza Nadwiślańskiego pod panowaniem pruskim.

Urodzony 9 lipca 1869 r. w Skrzyszewie zmarł tego samego dnia i miesiąca 52 lata później w Byszewie (9.VII 1921 r.).

Świadectwo dojrzałości otrzymał w 1887 r. w Wejherowie, następnie podjął studia teologiczne w Pelplinie, gdzie otrzymał 30 lipca 1893 r. święcenia kapłańskie. Kolejno pracował w Golubiu, Komórsku i Kościelnej Jani. W 1896 r. został administratorem parafii śliwickiej, która należała do największych i najbiedniejszych w diecezji. Bieda zmuszała ludzi do szukania chleba w głębi Niemiec.

Sezonowi migranci stykając się na codzień z kulturą i cywilizacją niemiecką, często wynarodowiali się. Nie wszyscy wracali do domu. Ks. Sychowski utrzymywał z nimi żywe kontakty, odwiedzając ich w miejscach pobytu, zachęcając do rzetelnej pracy i oszczędności, do kultywowania rodzimych tradycji narodowych, do składania pieniędzy w śliwickim Banku Ludowym, który należał pod jego kierownictwem do najlepszych w całym zaborze pruskim. Stwarzał możliwości zarobku na miejscu po-

przez rozwój rzemiosła, zwłaszcza wikliniarstwa.

Dzięki zabiegom księdza powstała w Śliwicach fabryka cygar. Widząc zagrożenie narodowe, na jakie byli narażeni robotnicy sezonowi w głębi Niemiec, współpracując z ks. Piotrem Wawrzyniakiem, próbował kierować do pracy na teren Wielkopolski do majątków ziemian-Polaków. Zachęcał ludzi do otwierania własnych sklepów i warsztatów. Był opiekunem bibliotek ludowych, sprowadzał polskie elementarze i inne książki.

W roku 1916 otrzymał nowe probostwo w podkoronowskim Byszewie. Tutaj również rozwinął swoją działalność organizatorską, odrestaurował pocysterski kościół, założył nowy cmentarz. Rychło wybrano go prezesem Rady Nadzorczej Banku Ludowego w Koronowie. W Byszewie założył przemysł domowy i zorganizował wytwórnię cygar, przeniesioną wkrótce do Koronowa. W pobliskim Wierzchucinku założył wytwórnię farb.

W 1918 r. jako promotor działalności polskich rad ludowych został na wiecu w Koronowie wybrany delegatem na Polski Sejm Dzielnicowy w Poznaniu. W latach 1918-20 wraz z innymi organizował polskie nauczanie i szkolnictwo w powiecie bydgoskim.

Po powrocie Pomorza do Rzeczypospolitej został członkiem wydziału powiatowego w Bydgoszczy, wiceprezesem Związku Kapłanów "Unitas" na diecezję chełmińską. W latach 1903-1920 był członkiem Towarzystwa Naukowego w Toruniu. Uchodzi za wybitnego na Pomorzu pracownika społecznego i najgodniejszego wśród polskich duchownych kandydata na biskupa.

Zmarł w dniu swoich 52. urodzin w Byszewie, gdzie został pochowany i gdzie znajduje się Jego grób.

Włodzimierz Krzeziński

Matki Boskiej Jagodnej

Uroczystość Nawiedzenia Najświętszej Marii Panny wprowadził do zakonu franciszkanów w roku 1263 św. Bonawentura a na cały Kościół rozszerzył w roku 1389 papież Bonifacy IX.

Święto obchodzono 2 lipca i dopiero w 1969 r. przeniesiono je na 31 maja. Obfitość leśnych i ogrodowych owoców m. in. jagód i poziomek spowodowała, że w polskiej tradycji, szcze-

gólnie wiejskiej, patronką 2 lipca przez stulecia była Matka Boska Jagodna - opiekunka dojrzewających owoców.

Leopold Staff zauroczony kultem i obrzędowością tego święta pisze:

"Matka Jagodna, Panienska Maryj-

na,
Która owocom, rodnym drzewom
sprzyja,

Chodzi po sadzie kwitnącym i śpie-
wa

Pocałunkami budząc w wiosnę
drzewa..."

W jednej z ludowych legend Maryja idąc przez góry, w upale i trudzie gasiła pragnienie zrywanych po drodze jagodami. Tradycja ludowa nakazuje, by uszanować Maryję i w tym jednym dniu - Matki Boskiej Jagodnej - owoców nie spożywać, pozostawiając je zmęczonej i spragnionej Najświętszej Panience.

Opiece Matki Boskiej Jagodnej oddawały się kobiety, którym śmierć zabierała dzieci, i pragnęły doczekać się potomstwa.

Według ludowych wierzeń do dnia Matki Boskiej Jagodnej (2 lipca) nie powinno się jeść owoców jeżyn, malin, jagód, poziomek, porzeczek, agrestu, wiśni i czereśni.

Obecnie, po przeniesieniu święta na ostatni dzień maja, tradycyjna nazwa Matki Boskiej Jagodnej niezbyt do Nawiedzenia Najświętszej Maryi Panny pasuje - niech więc kojarzy się nam z tym świętem dzień 2 lipca.

Najtrwalszą pamiątką tajemnicy Nawiedzenia jest hymn "Magnificat - wielbi dusza moja Pana", przetuma-

Księgarnia Staromiejska w Koronowie

zaprasza i poleca

-książki dla każdego
-kasety video, gru, puzzle
i obrazy

Prowadzimy sprzedaż 6-tomowej Encyklopedii PWN, z możliwością kupna na talony

Sklep AGD

drogeryjno - przemysłowy
przy ul. Sienkiewicza

z a p r a s z a
do zakupów: naczyń, kosmety-
ków, farb, świec, lampionów nagrob-
kowych i wielu winnych

MATURZYŚCI '98 **LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCEGO** **im. LEONA WYCZÓŁKOWSKIEGO** **w KORONOWIE**

Dyrektor szkoły mgr IRENA MOYS

kl IV a - Wychowawca mgr Elżbieta Gabryelska
profil: biologiczno-chemiczny z rozszerzeniem ogólnomedycznym

1. Karol Bronikowski, 2. Adrianna Deba, 3. Ewa Fuchs, 4. Magdalena Guzik, 5. Paulina Gwizdała, 6. Justyna Heise, 7. Aleksandra Kamińska, 8. Dawid Kępa, 9. Kamilla Klemczak, 10. Magda Kwiatkowska, 11. Kinga Manienkow, 12. Alina Przybyła, 13. Joanna Siegert, 14. Justyna Świekatowska, 15. Aleksandra Świeżak, 16. Agnieszka Wawerka, 17. Krzysztof Weder, 18. Izabela Wiatrowska

kl. IV b - Wychowawca mgr Elżbieta Feddek
profil: humanistyczny z rozszerzonym programem języka niemieckiego

1. Paulina Badura, 2. Krzysztof Chrapkowski, 3. Mirosław Czaplewski, 4. Katarzyna Gancarek, 5. Anna Glazik, 6. Agnieszka Janicka, 7. Magdalena Jonczyńska, 8. Anna Kalinowska, 9. Izabela Kępa, 10. Agnieszka Kochanek, 11. Dawid Kolet, 12. Izabela Lewińska, 13. Ewa Moczadło, 14. Karolina Myk, 15. Grażyna Nowak, 16. Justyna Nowińska, 17. Kamila Pilat, 18. Agnieszka Przybyłek, 19. Sławomir Sikorski, 20. Jarosław Stoba, 21. Magdalena Wanda, 22. Beata Rzepka, 23. Monika Zielińska

kl. IV c - Wychowawca mgr Danuta Stachowicz
profil: podstawowy

1. Izabela Adamowska, 2. Justyna Bess, 3. Renata Dobiesz, 4. Grażyna Duczyc, 5. Agnieszka Figiel, 6. Mariusz Głowacki, 7. Barbara Gołębiewska, 8. Lesław Idzik, 9. Joanna Kuźmińska, 10. Aneta Łysek, 11. Małgorzata Paliga, 12. Maja Ptasznik, 13. Justyna Masłowska, 14. Krzysztof Siuda, 15. Robert Theis, 16.

Magdalena Lubiewska, 17. Łukasz Stasiak, 18. Katarzyna Stachowicz

Drukiem półgrubym: absolwenci otrzymali świadectwa dojrzałości z wyróżnieniem

LO dla dorosłych

Dyrektor szkoły - mgr Irena Moys
wychowawca klasy - mgr Eryka Kwiatkowska
1. Piotr Betcher, 2. Teresa Całka, 3. Mariusz Gołębiewski, 4. Ewa Kiełpikowska, 6. Ewa Miś.

MATURZYŚCI '98 **Technikum Mechanicznego** **w Koronowie**

Dyrektor szkoły mgr ANDRZEJ MOYS

wychowawca klasy - mgr Ryszard Byzdra
1. Marcin Czekaliński, 2. Ryszard Giczela, 3. Sławomir Heise, 4. Waldemar Heise, 5. Marcin Karwat, 6. Ariel Kisły, 7. Tomasz Kollit, 8. Marcin Lemieszka, 9. Tomasz Nowicki, 10. Sławomir Ostaj, 11. Waldemar Piasecki, 12. Michał Pietroń, 13. Waldemar Plak, 14. Dariusz Polasik, 15. Maciej Puzio, 16. Robert Rapalski, 17. Ewa Rękas, 18. Marcin Sak, 19. Dominik Szyszka, 20. Piotr Perliński

TECHNIKUM MECHANICZNE **DLA PRACUJĄCYCH**

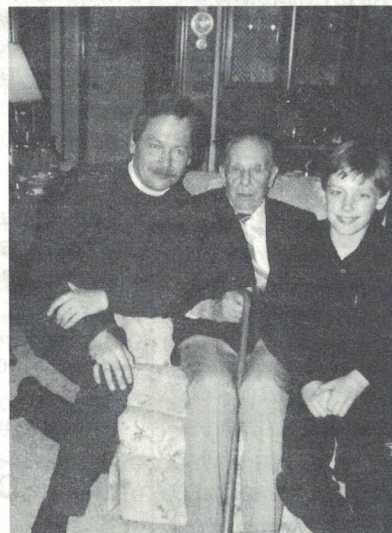
Dyrektor szkoły - mgr Andrzej Moys

wychowawca klasy - mgr Bogdan Polasik
1. Arkadiusz Izbaner, 2. Rafał Kempieński, 3. Wojciech Malak, 4. Arkadiusz Plotka, 5. Sławomir Tłuścik, 6. Marian Wnuk.

Drukiem półtłustym: absolwenci otrzymali świadectwa dojrzałości z wyróżnieniem.

Jeden z rycerzy krzyżackich, który uczestniczył w bitwie pod Koronem, Friedrich von Friedrichs został ranny, osiedlił się na tym terenie i spolonizował. Tutaj też się zakochał i łamiąc śluby zakonne ożenił. W 1418 r. wydzierżawił od cystersów koronowskich Wilcze. Po kilkudziesięciu latach rodzina Frydrychowiczów przejęła na własność Wilcze i okoliczne majątki. Początkowo stanowiły one całość, lecz z czasem zostały rozdrobnione przez posagi. Wilcze przetrwało w posiadaniu tej rodziny do 1900 roku. Wówczas Bronisław Piotr Frydrychowicz, aby spłacić swoje siostry, sprzedał ten majątek. Tenże pod koniec XIX w. na cmentarzu w Łasku Wielkim wybudował grobowiec rodzinny, który w niezmienionym stanie znajduje się tam do dziś. Przedstawiciele rodu wielokrotnie udowadniali przywiązanie do Polski. Jeden z potomków, Adam Frydrychowicz, dziedzic Wilcza brał udział w powstaniu listopadowym. Inny członek tego rodu Józef Frydrychowicz, kapitan artylerii uczestniczył w kampanii wrześniowej i został rozstrzelany w Katyniu, jego siostrzeniec Janusz Bardziński zginął w 1939 r. w czasie walk, został odznaczony pośmiertnie krzyżem Virtuti Militari.

Od kilku lat mieliśmy listowny kontakt z Janem Frydrychowiczem, potomkiem Frydrychowiczów z Wilcza, zamieszkałym w Kanadzie. Był on honorowym członkiem Towarzystwa Miłośników Ziemi Koronowskiej. Zmarł 26 grudnia w wieku 93 lat, o czym doniosła nam jego żona. W dalekiej Kanadzie pozostali syn Piotr Jan i wnuk Jan Piotr.

Jan Piotr Frydrychowicz z synem Piotrem Janem i wnukiem Janem Piotrem

Obrazek z dzieciństwa

Pierwsza komunia

Cezary Bosacki

*Tego dnia wsta-
łem bardzo wcześnie. W
domu już była wrzawa.
Pierwsi goście, krząta-
nina w kuchni.*

*Mój pierwszy, pra-
wdziwy garnitur wisiał
pięknie wyprasowany.
Biała koszula lśniła w
porannym słońcu, któ-
rego promyki wpadały
do pokoju.*

*Byłem przejęty. Ma-
ma też. Chyba bardziej.
Moja młodsza siostra
przez cały czas dotrzy-
mywała mi kroku. Chy-
ba była ze mnie dumna.*

*O wyznaczonym cza-
sie równiutko, w rzę-
dach staliśmy przed
kościółem. Dziewczęta
w pięknych, białych su-
kienkach z wiankami
na głowach. Chłopaki
w granatowych i czar-
nych garniturach i poły-
skujących "lakierkach".*

*Ktoś zapalił nasze
świece. Uroczystość się
zaczęła...*

*Wczoraj ja zapala-
łem świecę mojej córce.
Radość, duma i wzru-
szenie mieszały się ze
wspomnieniami z dzie-
ciństwa. Tyle lat... a
jakby to było wczoraj.*

*Moja mama znów
była przejęta. Tym ra-
zem powodem była
wnuczka.*

*Moja młodsza siostra
znów była dumna. Z
chrzestnej córki.*

Pedagogiczna Biblioteka informuje i poleca

Informujemy Szanownych Czytelni-
ków o godzinach otwarcia biblioteki w
okresie wakacji:

lipiec - nieczynna od 29.VI do 31.VII
sierpień - czynna od 10⁰⁰ do 15⁰⁰
(oprócz sobót)

Pragniemy polecić Państwu, zwłaszcza
tym, którzy interesują się historią, książ-
kę autorstwa Charles'a Tilly "Rewolucje
Europejskie 1492-1992".

Wydana bardzo starannie pod wzglę-
dem edytorskim przez Wydawnictwo
"Krağ" i Oficynę Wydawniczą "Volumen"
pozycja stanowi element serii "Tworze-
nie Europy". Seria ta powstała w wyniku
inicjatywy pięciu wydawców różnych na-
rodowości (Beck z Monachium, Basil
Blackwell z Oksfordu, Cribica z Barcelo-
ny, Laterza z Rzymu i Bari Seuil z Paryża)
i ma na celu zaprezentowanie procesu
powstawania nowoczesnej Europy z uwz-
ględnieniem zarówno momentów jej
chwały, jak i trudnego dziedzictwa prze-
szłości.

"Żyjemy w czasach budowy nowej Eu-
ropy. To wielkie zamierzenie urzeczywi-
stni się jedynie pod warunkiem, że nie
zapomnimy o historii. Europa pozbawio-
na swojej przeszłości byłaby osierocona i
biedna. Dzień dzisiejszy bowiem wywo-
dzi się z dnia wczorajszego a przeszłość
jest w ocenie przyszłości. Zadaniem hi-
storii jest pomoc w zrozumieniu dnia dzi-
siejszego; należy przy tym dochować
wierności czasom minionym i uczyć zara-
zem, jak mądrze podążać nowymi droga-
mi do postępu".

Autor książki, do której przeczytania
zachęcamy Państwa, zaczyna swoją pracę
od zaprezentowania problemu teorii re-
wolucji, dalej wg. podziału geograficzne-
go omawia rewolucje, rebelie i wojny
domowe w Niderlandach, na Wyspach
Brytyjskich, we Francji oraz w Rosji i u
jej sąsiadów.

Myślę, że książka zainteresuje tych z
Państwa, którzy w czasie urlopu lubią
sięgnąć po bardziej ambitną literaturę i
dowiedzieć się czegoś nowego na temat,
który ich interesuje.

Życzymy słonecznego lata i miłego wa-
kacyjnego wypoczynku przy udanej le-
kturze.

Czterdzieści trzy wiersze

Czterdzieści trzy wiersze zebrane w tomiku zatytułowanym "Białe kołnierzyki"
czyta się z przyjemnością. Ewa Moczadło wybrała z pewnością te najlepsze.

Wiersze są proste, jasne w odbiorze, bez udziwnień zrozumiałych tylko dla
poetki. W nieskomplikowany sposób pisze o ważnych dla wszystki sprawach,
starannie dobrane słowa sprawiają wrażenie, iż nic tu dodać, nic ująć. Utwory nie
są "przegadane".

Wiele wierszy ma zaskakującą pointę: "...nie liczysz już nóg/chociaż ciągle
brakuje tej czwartej..." (wiersz bez tytułu str. 5) Czyżby wpływ naszej noblistki? To
wzór najlepszy przeciw.

Mimo młodego wieku Ewa Moczadło porusza tematy niezwykle poważne i
trudne, jak choćby w wierszach na stronach 39 oraz 43. Jednocześnie bez trudu
odczytujemy, że właśnie wkracza w dorosłe życie, z wszystkimi konsekwencjami:

Zdejmujemy białe kołnierzyki niewinności

Nie widać raptownej zmiany

Czas dojrzewania przychodzi po cichutku

Nie wiadomo kiedy..."

Zachęcam do lektury. Wiersze naszej utalentowanej Koronowianki pozwolą
zatrzymać się nad sprawami, nad którymi przechodzimy często obojętnie.

Żałuję jedynie, że czterdzieści trzy wiersze to zbyt dużo, aby napisać o nich
wszystko.

Cezary Bosacki

Ewa Moczadło: "Białe kołnierzyki" - Wydawnictwo Miniatura - Kraków 1998 r.

Tomik poezji Ewy Moczadło można zakupić w Księgarni "Pod Ratuszem"

POŚREDNICTWO OBROTU NIERUCHOMOŚCIAMI

"C H A T K A" sc

FILIA KORONOWO Plac Zwycięstwa 11 tel.3822768

Zostało w pamięci

Wspomnienia serdeczne

Tadeusz Multański

Zaczął się "to" w 1966 roku w internacie koronowskiej Zasadniczej Szkoły Mechanizacji Rolnictwa przy Alejach Wolności, gdzie byłem wychowawcą. Udało mi się namówić kilku chłopców i zrobiliśmy "dla zabicia czasu" program na zakończenie roku szkolnego; był wiersz "na poważnie", oczywiście o nauczycielskim trudzie, były piosenki, skecze, monologi, "specjalnie spreparowane" o szkole, o kaszce mannie, o marmoladzie i śledziach, czyli program obejmował tak zwany człołoksztalt. Przygotowywaliśmy "części artystyczne" do akademii szkolnych oraz programy z okazji Dnia Nauczyciela a także dla rodziców na szkolnych wywiadówkach.

Wyróżnili się wtedy uczniowie Technikum, bracia: starszy Henryk i młodszy Janusz Pantkowscy, którzy stworzyli, na pewno pierwsi w Koronowie zespół muzyczny "mocnego uderzenia". Za wzmacniacz do gitar początkowo służyło internackie radio marki "Aga" a później z jeszcze lepszym skutkiem, bo głośniejszym, projekcyjny aparat filmowy

Od roku szkolnego 1971/72 zaczęliśmy istnieć przy szkołach ZSMR i Technikum Mechanicznym na ul. Dworcowej, dokąd zostałem przeniesiony na etat "nauczyciela od polskiego". Naszym poważniejszym osiągnięciem był montaż poetycki wierszy Tadeusza Kubiaka "Wierzyby polskie". W następnym zaś roku wystąpiliśmy z wesołym programem opartym na motywach farsy K.I. Gałczyńskiego "Babcia i wnuczek"

Pierwszy sukces poza szkołą odniósł w "estrady dla amatora" w bydgoskiej "Kaskadzie" Włodek, zajmując I miejsce w grupie recytatorów oraz zdobywając nagrodę publiczności. Potem obok Włodka byli Witek i Franek.

W roku szkolnym 1973/74 wystartowaliśmy "na szersze wody", nabraliśmy oddechu. Za "Wycinanki kujawskie" - jako teatr poezji zajęliśmy I miejsce w eliminacjach wojewódzkich "w pionie spółdzielczości" we Włocławku i pojechaliśmy do Lublina na przegląd ogólnopolski, skąd wróciliśmy "dyplomem uczestnictwa", ale satysfakcja była duża..

Corocznie braliśmy udział w konkursach recytatorskich na "szczeblach", środowiskowych, powiatowych i wojewódzkich, zajmując różne miejsca (od 1. do 3.)

Ani się obejrzelśmy, jak Włodek i Witek po skończeniu Technikum poszli w dorosłe życie. Franek tymczasem zajął trzecie miejsce w ogólnopolskim konkursie poezji Norwida i Kochanowskiego w Zakopanem, "zaliczał" czołowe lokaty w eliminacjach różnych szczebli.

Potem za montaż wierszy Różewicza zdobyliśmy III miejsce w przeglądzie teatrów szkół średnich woj. bydgoskiego (1976 r.). "W ramach produkcji ubocznej" od kwietnia 1975 roku "robiliśmy" kabaret szkolny, który nazwaliśmy "Agrafka" i który miał swoją "siedzibę" w klubie nazwanym "Pod Grzybkiem", mieszczącym się w piwnicy pod pokojem nauczycielskim. Każdy z programów powtarzany 3 - 4-krotnie rozpoczynał się piosenką, do której słów muzykę wymyślił maestro, czyli "szef" zespołu dość mocnego uderzenia nazywającego się Reed Ring - Mirek. Bawiła się ra-

zem z występującymi "czynnie" cała sala. Dużym "wzięciem" na tych programach cieszyły się "telefoniczne rozmowy" na bieżące tematy Trznadla i Jemiołuszki (Marek i Genio). A ponadto występowali w nich: Mirka, Dorota, Wiesia, Marysia i Zbyszek.

"Ważną rolę w życiu sporej grupki młodych ludzi odegrało istniejące przez kilka lat koło recytatorskie w Zespole Szkół Zawodowych w Koronowie. Jego członków łączyły nie tylko wspólna pasja ale i silne więzi przyjaźni. Z kołem żywe kontakty nawet po latach utrzymywali jego absolwenci(...) Koło nie miało w

Stoją (od lewej): Franciszek Dahms, Zbigniew Grochowski, Marek Mikołajczak, Mirosława Baranowska, Maria Wolnik, Renata Wrzeszcz, Eugeniusz Kamiński, Dorota Jastrzębska, Mirosław Grzybek, Józef Wiśniewski, siedzą: mgr Ryszard Lasecki, Wiesława Wnuk i autor wspomnień

swoim programie z góry narzuconego obowiązku występowania na uroczystościach "z okazji". Jeśli robili, to z ich własnej inicjatywy, a reprezentowany program odbiegał z reguły od tradycyjnych akademii.*Np. na którejś miejskiej akademii pierwszomajowej wystąpiliśmy ... z "Wycinankami kujawskimi". Zaskoczyły.

Zakończenie roku w kółku odbywaliśmy przy kawce, wesoło. Opuszczający szkołę otrzymywali na pamiątkę specjalnie przygotowany "Suplement", przypominający ich "przeszłość kółkowo-kabaretową".

Kiedys, po latach odwiedził mnie - byłem już "na zasłużonym odpoczynku" - Witek. Pogadaliśmy wspominając "tamto".

-Za pół godziny mam autobus - powiedział. - Ale już pójdę, chciałbym jeszcze zobaczyć swoją szkołę.

Innym razem zjawili się Józio z Mirką a jeszcze kiedyś indziej, w wigilijny ranek, "po drodze" do domu, odwiedził mnie Włodek z córką. Zbyszek kilka razy w roku robi to do dzisiaj.

Franek ukończył szkołę teatralną w Łodzi, Zbyszek "zrobił" doktorat, inni też mają już swoje własne "dorosłe życia".

A ja...Często, serdecznie myślę o tamtych, "dobrych czasach".

*Z art. "Problemy wychowania do czasu wolnego" -- Biuletyn metodyczny Pałacu Młodzieży - 1981.

Aczkolwiek w Koronowie istniał szereg towarzystw polskich, to jednak najbliższe i namilsze mi było towarzystwo młodzieżowe "Samopomoc". Wszak młodzież była moją słabością. Towarzystwo to opierało się ideologicznie na tych samych podstawach, jak później w wolnej Polsce nasze katolickie stowarzyszenie młodzieżowe (KSM). Zrobiliśmy z tej organizacji prawdziwą szkołę. Były tam wykłady z historii i literatury polskiej, nauka pisowni, deklamacje i śpiewy. Znalazło się dwóch domorosłych poetów, robotników - niestety, nazwisk już nie pamiętam - którzy przy łada sposobności wcale udolnie układali wierszyki. Obchodziliśmy uroczystości wszystkie rocznice narodowe, śpiewaliśmy zakazane pieśni. Ze szczególną serdecznością żegnaliśmy odchodzących do wojska niemieckiego rekrutów. Stale im przy tej sposobności wpajałem, żeby się nie dali uwieść potędze militarnej Niemiec, bo choć one są silne, to Pan Bóg jest nieskończenie od nich silniejszy, żeby ani na chwilę nie tracili wiary w zmartwychstanie Ojczyzny. Było to w latach 1910 - 1914 i nawet przypuszczać wówczas nie mogłem, że ono jest już tak bliskie. Wszystko to uchodziło nam bezkarnie. A kiedy czasem coś docierało do policji, zwracałem się do pani Moschalowej i ona sutą łapówką wszystko zaciszala.

Dla wyjaśnienia trzeba mi dodać, że kiedy przybyłem do Koronowa, prezesem "Samopomocy" był dr Szewski, młody lekarz, ponieważ moi poprzednicy, wikarzy, nie angażowali się w tę pracę ze względu na to, że zamykała im drogę do probostwa. Skoro atoli ja znalazłem się w Koronowie, dr Szewski mnie ustąpił przewodnictwo, sam zaś został moim zatępcą.

Próżność i rozrzutność p. Moschalowej usiłowałem wykorzystać dla naszych celów. Na obszernym placu tartacznym było dużo miejsca. To miejsce oddała nam p. Moschalowa na uprawianie gier i sportu. Latem w niedziele i święta urządzaliśmy też wycieczki w bliźsze i dalsze okolice. Pani Moschalowa czuła na pochlebstwa i pochwały każdorazowo towarzyszyła naszej wycieczce krytym powozem, zabierając w nim stopy wiktualii i napojów na posilek.

W roku 1910 uchwaliliśmy urządzić wielką imprezę w parku Grabina,

gdzie była obszerna sala. Miał się odbyć pochód z lokalu zebrania przez miasto do parku i tam zabawa ludowa. Było to w lecie, zdaje się przy końcu czerwca czy w początkach lipca. Koronowska władza bezpieczeństwa odmówiła zezwolenia, motywując to tym, że społeczeństwo polskie 500-leciem bitwy pod Grunwaldem jest tak podniecone, że łatwo dojść by mogło do zakłócenia publicznego spokoju. Oczywiście, naszym ukrytym celem było uczczenie choć w ten sposób tej wiekopomnej rocznicy, ale przecież myślimy się z tym nie zdradzali. Zakaz ten zaskarżyliśmy przed sądem w Bydgoszczy, który go zniósł(...) Jednak nim wyrok zapadł, nastąpiła już późna jesień, impreza w zamierzonych rozmiarach odbyć się nie mogła.

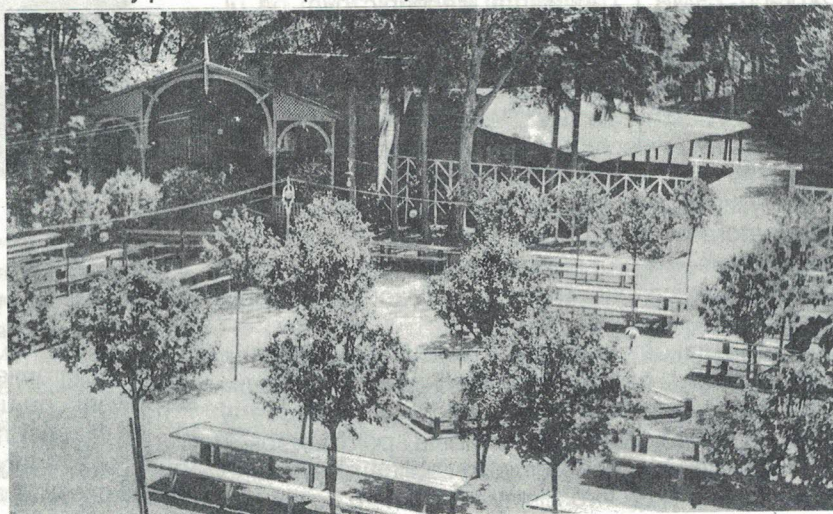
Urządzaliśmy od czasu do czasu przedstawienie amatorskie. Mieliliśmy doskonałego reżysera w osobie niejakiego Bajrowskiego. Miał on tylko jedną połowę płuc. Nie przeszkadzało mu to jednak w zasilaniu swym czystym tenorem obydwu towarzystw śpiewających: "Św. Cecylii" i "Harmonii", istniejących na terenie koronowskim, mianowicie chóru kościelnego i świeckiego. Tenże Bajrowski wykwalifikował się też na doskonałego reżysera. Tak długo piłował, urabiał, wprost zamęczał swoich aktorów, dopóki ich nie doprowadził do pewnej perfekcji, tak iż przedstawienia przez niego wyreżyserowane miały duże powodzenie. Wśród wystawionych utworów znajdowały się

sztuki Bałuckiego i Fredry oraz "Chata za wsią" (przeróbka powieści J.I. Kraśzewskiego).

W roku 1912 czy 1913 - nie pamiętam już dobrze - odbył się wielki zjazd kół śpiewaczych całego okręgu nadnoteckiego. Zjechało się mnóstwo chórów z bliższych i dalszych stron, co stanowiło okazję do manifestacji polskiej pieśni i polskiego ducha(...)

Jeden zabawny szczegół utrwalił mi się niezatępienie w pamięci. Cała uroczystość odbywała się w parku Grabina, gdzie była obszerna sala. Wieczorem na tej sali odbył się koncert. Naturalnie cały zjazd dozorował nieodzowny stróż bezpieczeństwa, pruski żandarm. Siedział przy osobnym stoliku. Nikt na niego nie zwracał uwagi. Niech sobie tam siedzi. Aż tu naraz orkiestra wystąpiła z wiązką pieśni polskich. W tę wiązkę wpleciono też melodie pieśni zakazanych. To od razu wyrwało apatycznego stróża bezpieczeństwa z jego bezzwrotności, tak że biegł co rusz od

Ze starej pocztówki (1911 r.)

Sala w Grabinie (ze zbiorów Teresy Kochańskiej)

swego stolika do orkiestry każdorazowo, kiedy orkiestra wpadła w jakąś zwrotkę pieśni zakazanych, jak: "Piękna nasza Polska cała", "Z dymem pożarów", "Bracia, rocznica" i - o zgrozo - "Boże coś Polskę. Za każdym razem zrywał się wtedy żandarm jak oparzony w kierunku orkiestry, ale nim dobiegł, orkiestra już przeskoczyła na inną melodię, musiał więc wracać na swoje miejsce. Liczna publika z wielkim ubolewaniem przyglądała się tym wyczynom żandarma.

*/ III część wspomnień ks. Dembieńskiego, wikarego w l. 1910-1914 w parafii koronowskiej (z książki: "Radości mało - goryczy dużo" - I.W. PAX-1985). Drukujemy je z zachowaniem stylu autora.

Szkola Pod Żaglami

Ksiądz Andrzej Jaskuła, proboszcz parafii w Sośnie jest delegatem Biskupa Pelplińskiego do spraw Chrześcijańskiej Szkoły Pod Żaglami. Inauguracja nastąpi w najbliższym roku szkolnym. W pierwszym semestrze zaplanowano udział młodzieży klas II ogólniaka a w drugim - klas III.

Może znajdzie się jeszcze miejsce dla kogoś z koronowskiego LO? Radzimy spróbować. Gratka to przecież ogromna: rejs wokół Ameryki Południowej. Podobno są jeszcze również wolne miejsca dla kadry (!)

Plany Szkoły są ogromne. Wiele już zrobiono. Tu słowa uznania dla księdza Andrzeja. Jego żeglarska pasja i społeczna aktywność pomogły w realizacji tak śmiałego pomysłu.

Życzymy powodzenia i... stopy wody pod kilem. (gm)

Nadanie imienia

Zaspół Szkół Zawodowych w Koronowie otrzymał imię generała Mieczka. Z tej okazji mszę świętą w sa-

szkolnej przy ul. Ogrodowej odprawił Biskup Diecezji Chełmińskiej Jan Bernard Szlaga. On również poświęcił sztandar szkoły.

W uroczystości uczestniczyli zaproszeni goście, przedstawiciele władz Koronowa. Mieli okazję obejrzeć w izbie tradycji puchary, stare świadectwa, kroniki szkolne. Dużym

zainteresowaniem cieszyła się wystawa prac dyplomowych.

"Takich wzorów, jak genetral Maczek potrzebuje współczesne młode pokolenie. Chodzi przecież o krzewienie patriotyzmu i wartości moralnych wśród naszej młodzieży" - powiedział m.in. dyrektor szkoły Andrzej Moys. (m)

Ze starej fotografii

DNI ZIEMI KORONOWSKIEJ '1980

Popisy gimnastyczne na koronowskim rynku fot. Ryszard Echaut

Wiadomości przeróżne

Z prasy (bydgoskiej)

Posel SLD-NIE Piotr Gadziński usiłował wprowadzić gwałdek kłna-porno Dalilę przebywającą właśnie w Warszawie jako eksperta na posiedzenie sejmowej Komisji Rodziny, która zajmuje się kwestią pornografii, a Dalila jest ekspertem w tej dziedzinie i mogłaby udzielić wyczerpujących odpowiedzi nawet na liczne pytania.

Z usiłowań nic nie wyszło. Jedynie posel Jan Rulewski skorzystał z okazji i na korytarzu sejmowym wdał się z wyż. wymienioną w (krótką) rozmowę.

"Kowboj" przed sądem

Autor bylego telewizyjnego "WC kwadrans" Włodzimierz C. przybył jako oskarżony do sądu rejonowego w Gdańsku, w kowbojskim kapeluszu, butach kowbojskich, z siodłem pod pachą.

Ale mimo to został zasądzony za zniesławienie urzędu prezydenta.

Zaproszenie przyjęte

Półtorej godziny trwała nocna akcja namawiania płanego mężczyzny do zejścia z najwyższego w Bydgoszczy słupa wysokiego napięcia. Dopiero po godzinie 23. mężczyzna zdecydował się zejść. Bo został zaproszony na kufel piwa. Przez psychologa

Jedno spojrzenie - i już

Już wkrótce użytkownicy bankomatów, chyba także u nas, aby uzyskać swoje własne pieniądze, nie będą musieli mieć przy sobie specjalnej karty i pamiętać osobistych kodów. Aby bankomat wypłacił im pieniądze, będzie wystarczyło jedno spojrzenie, albowiem maszyna ma zakodowane w pamięci dane dotyczące oczu klienta.

Nie dla jaj!

Do jednego z bydgoskich sklepów wszedł wieczorową porą mężczyzna i w obecności ekspedien-

tek oraz samego właściciela wziął z lady 3 jajka. Właściciel "zainterweniował" natychmiast i zatrzymał złodzieja do dyspozycji policji.

Przedstawicielka biura prasowego policji zauważyła słusznie: "przecież nie wzywałby dla jaj!"

Nasz wicepremier

Leszek Balcerowicz oraz ministrowie skarbu Emil Wąsacz i gospodarki Janusz Steinhoff wystali list gratulacyjny z okazji osiągnięcia dobrych wyników Fabryce Papieru w Rudawie koło Głucholaz, która... od maja ub. roku jest w stanie upadłości.

Jeden - to jeszcze ale trzech.

Jaja na pierwszego maja tę bądź co bądź infamną wiadomość obwieściła w tytule już drugiego maja br. Gazeta Pomorska.

Tak powiedział

Matka nie zajmuje się już tylko domem, bo musi pracować zawodowo, a ojciec przestał być koroną rodziny, najwyższym autorytetem. Nasze dzieci mają

świat według Mc Donalds'a - tak powiedział przy okazji ojciec 5 dzieci, znany nam niewątpliwie z nazwiska Lech Falandysz.

Wiceprezydent

Bydgoszczy, ponadto dziennikarz, polityk, poeta, pisarz, wydawca, urzędnik dał się poznać ostatnio jako aktor w sztuce "Zwłazek otwarty" wystawianej przez Teatr na Barce na deskach bydgoskiego Teatru Polskiego i za występ nie wziął ani grosza. Nasi Czytelnicy domyślają się słusznie: chodzi o Stefana Pastuszewskiego.

Na zakończenie

naszych Wiadomości kawał z jednej z telewizyjnych Familiad, opowiedziany przez prezentera.

-Postrzelił pan w lesie człowieka. Co ma pan na swoją obronę?

-Człowiek ten nazywał się Zajac, proszę wysokiego sądu! - odpowiedział oskarżony.

Jak zawsze wybrał
TEN SAM

Od TEMATÓW do TEMATÓW

Sukces "Ferajny"

Na Wojewódzkim przeglądzie Artystycznego Ruchu Seniorów ARS '98m który odbył się w Bydgoszczy w kwietniu, wśród teatrów i kabaretów były bezspornie najlepsze koronowskie seniorki z "Ferajny" przy MGOKu.

PKP odmówiła

nieodpłatnego przekazania "wąskotorówki" miastu. Ma zamiar ogłosić przetarg na ten kompletnie zniszczony obiekt.

Tylko - czy to ktoś kupi?

Kawiarenka "Pod Chmurką"

Czynna od 1 czerwca w ogródku Domu Pomocy Społecznej przy ul. Paderewskiego zaprasza.

Wybierzmy się tam, aby miłe spędzić czas przy kawce, herbatce i przy pogodzie

Spośród 10

ochotniczych straży pożarnych z całej gminy w tym roku w zawodach zwyciężyła drużyna z Wierchucina Król. przed drużyną z Witoldowa i Błonexu z Koronowa.

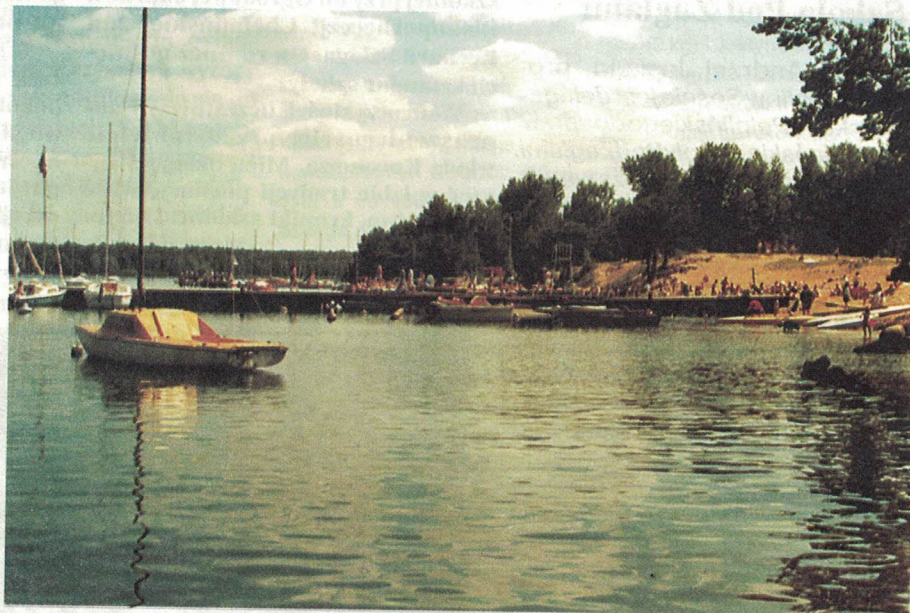
Przybył w Koronowie jeszcze jeden bank (przy księgarni "Pod Ratuszem"). Podobno będzie jeszcze trzeci(?)

Wreszcie "ruszyło"

malowanie domów na koronowskim rynku, oczywiście na różne kolory "zgodnie z projektem plastycznym".

Nowy "ubaw"

znalazły sobie nasze pociechy: niszczą domofony

Lato nad Zalewem Koronowskim

Fot. Włodzimierz Moczadło

w blokach spółdzielczych. Tłuką szybki, niszczą kartki z nazwiskami.

W "Dwójce"

13. czerwca odbył się turniej Zrzeszenia LZS o mistrzostwo w piłce ręcznej. Mężczyźni: 1. Kęsowo, 2. Jeżewo, 3. "Korona", 4. Ostrowite. Lepiej zagrały panie, zajmując pierwsze miejsce przed drużynami z Jeżewa i Osia.

(wk)

Prace

przy odwodnieniu ulicy bydgoskiej rozpoczną się w tych dniach. Kałuże na niej dały się szczególnie we znaki mieszkańcom w czasie ostatnich opadów.

(wk)

Miłym akcentem

na posiedzeniu bydgoskiego sejmiku w dniu 15 czerwca było wręczenie nagród laureatom konkursu wiedzy o samorządzie.

Drużynowo najlepszym okazał się zespół LO w Koronowie w składzie: Ewa Fuchs, Aleksandra Świeżak i Łukasz Spanidis.

We Wtelnie

powstanie gabinet stomatologiczny w lokalu dawnej biblioteki, która została przeniesiona do szkoły podstawowej.

Ukończony

został chodnik na ulicy Paderewskiego oraz parkingi: przy Przychodni Rejonowej i dworc PKS. (wk)

Ulica Dworcowa

Jest w gestii RDP w Nakle. Są prowadzone rozmowy w sprawie remontu chodnika na tej ulicy. Jeżeli rejon sfinansuje zakup materiałów to robocizną da Gmina i chodnik będzie zrobiony. (wk)

Wczasowiczom

odpoczywającym na Ziemi Koronowskiej życzymy wielu słonecznych dni i udanych wakacji

TEMATY Koronowskie

PISMO REGIONALNE

Wydawca: Towarzystwo Miłośników Ziemi Koronowskiej

Kolegium redakcyjne: Cezary Bosacki, Włodzimierz Krzemiński, Grzegorz Myk, Izabela Oleńska, Włodzimierz Moczadło (fotoreporter), Roman Świdorski (red. techniczny), Tadeusz Multański (red. naczelny)

Skład komputerowy: TMZK,

Redakcja: ul. Farna 24 (Ratusz), tel. 3822-231 (w. 343)

Nakład: 1000 egz. Cena: 1 zł

ISSN 1232-6143

Druk:

85-415 Bydgoszcz, ul. Łubinowa 28
tel. (052) 27-71-31